Jaarverslag 2018

Beit Ha'Chidush

Beit Ha'Chidush

De Moderne Progressief Joodse Gemeente
in de Amsterdamse Uilenburger Synagoge

Inhoud **blz**

Het bestuur	3
ALVs	3
Leden en vrienden	4
Rabbijn	4
Diensten en vieringen	6
Benot Mitswa 2018	8
Financiën	9
Subsidies	9
Chidushim	10
Web presence	11
Commissies	11
Gioeropleiding	11
Tsedaka fonds	11

Bijlage 1: Verslagen van Commissies 12 e.v.
- Rituelencommissie
- Feestcommissie
- Lidmaatschapscommissie
- Kascommissie
- Sociale Commissie
- Juridische Commissie
- Ledor Wador

Copyright foto's: Bob Newmark en Marcella Levie

Het bestuur

In 2018 waren er twee verandering in het bestuur: in september heeft Channa Kistemaker de positie van secretaris (verantwoordelijk voor de notulen van bestuursvergaderingen en algemene ledenvergaderingen; voor ledenadministratie en communicatie met leden en vrienden; en voor het aanvragen van subsidies) formeel overgenomen van Lucia van Eeden. Daarna in december nam Tilly Kooi-Sacksioni de plaats van Steven Kushner (met portefeuille onderwijs) over. Voor de rest bestond het bestuur uit: Jonathan Gill (voorzitter; coördinatie bestuur; huisvesting; externe relaties; lidmaatschapscommissie); Martin Stoetzel (penningmeester; veiligheid), Harry Gase (juridische commissie; huisvesting) en Anneloes ter Horst (rituelencommissie).

Naast de gewone aangelegenheden en verantwoordelijkheden die behandeld worden in de maandelijkse vergaderingen van het bestuur - onder anderen huisvesting, lidmaatschap, financiën, rabbinaat, planning van diensten en feestdagen, toezicht op Ledor Wador, tsedaka, en externe relaties (de Chidushim newsletter, social media, en onze website) - was een van de belangrijkste taken van het bestuur in 2018 de voortzetting van de onderhandelingen met de Stichting Uilenburgersjoel, teneinde te komen tot een lange-termijn contract met de eigenaar van de Uilenburgersjoel, om zo een betaalbare en veilige huisvesting voor onze gemeenschap op lange termijn te garanderen. Het bestuur was in 2018 ook bezig met het toezicht op de plannen voor een Joodse begraafplaats voor onze gemeenchap op De Nieuwe Ooster Begraafplaats, die zal worden ondergebracht bij een aparte stichting.
De meeste beslissingen van het bestuur zijn gemaakt in vriendelijke consultatie met onze rabbijn, die een van onze twee betaalde werknemers is. De andere is onze Ledor Wador hoofddocent, Gaby Schrijver-Rees. Er is een wat meer informeler relatie tussen het bestuur en de bar- en bat mitswa training (door Marcella Levie), en ook tussen het bestuur en de gioer cursus van onze rabbijn.

ALVs

In 2018 is tweemaal een ALV gehouden. In de eerste ALV op 24 juni 2018 werd aangekondigd dat Lucia van Eeden haar bestuurstaken graag zou neerleggen. Channa Kistemaker nam reeds een deel van die taken over en door de aanwezige leden werd ingestemd met het plan haar officieel secretaris te laten worden op het moment dat haar gioertraject afgerond zou zijn. Verder werden de jaarcijfers besproken en goedgekeurd.

Op 9 december 2018 was de tweede ALV, waarbij een bestuurswisseling heeft plaatsgevonden. Lucia van Eeden werd bedankt voor haar werk als secretaris in 2017-2018 en Steven Kusner trad af als bestuurslid. Zijn plaats werd, na stemming door de ALV, ingenomen door Tilly Kooi-Sacksioni. De resultaten van de inspanningen van het project Progressief Joods Begraven werden gepresenteerd en met enthousiasme begroet.

Leden en vrienden

In 2018 daalde de groei van het ledenaantal van Beit Ha'Chidush. Wij mochten weliswaar 7 nieuwe leden verwelkomen, maar er zijn er ook 4 vertrokken. Twee oud-leden zijn teruggekeerd binnen de kehilla en 3 vrienden zijn tot lid bevorderd. In hun plaats hebben 2 nieuwe vrienden zich aangemeld. Per saldo telt onze gemeente zo'n 100 leden en 15 vrienden.

Rabbijnenwerk 2018

In juni 2019 is het vier jaar dat ik de functie van rabbijn van Beit HaChidush vervul. Met zeer veel plezier. De kehilla is gegroeid en groeit nu opnieuw en de sfeer is inclusief en warm. Dat is mede te danken aan de onvermoeibare inzet van velen.

Mijn werk valt in verschillende categorieën uiteen.

Leiden van diensten:

- KS- en Sjacharietdiensten
- Meditatieve diensten
- speciale diensten: Feestdagen; Kinderdiensten
- speciale bijeenkomsten: Sjawoe'ot, Tisja be'Av

Seider:

- leiden van de Seider

Gesprekken voeren:

- met potentiële nieuwe leden.
- met mensen die Jood/Jodin willen worden, ofwel bij de rabbijn thuis ofwel bij hen.
- ouders van Bar/Bat Mitswa-kinderen en met de kinderen zelf

- pastorale gesprekken met of bezoeken aan leden.
- pastorale gesprekken met of bezoeken aan niet-leden van BHC, bv mensen die opgenomen zijn in het Joods Hospice Immanuel, of weduwen/weduwnaren.

Bestuursvergaderingen

- deelnemen aan bestuursvergaderingen
- ontwikkelen van beleid

Lidmaatschap Bestuurscommissies:

- Rituelen Commissie
- Lidmaatschapscommissie
- Tsedakacommissie

Lewajot en sjiwwot

- bezoeken van lewajot van leden; en van niet-leden, verafstaanden – uit de joodse gemeenschap
  (in 2018 is wel een lid van BHC overleden, maar zijn lewaja werd door anderen geleid)

Joods begraven voor BHC

- werk tbv realisatie Joods Veld op De Nieuwe Oosterbegraafplaats

Chidushim:

- schrijven van rabbijnenbijdrage

Onderwijs:

- lernen voorafgaand aan de dienst, eerste vrijdag van de maand
- begeleiden van leden/vrienden van BHC die het gioer-traject volgen
- begeleiden van leden/vrienden van BHC die lesgeven in het gioer-traject
- helpen van leerlingen met schoolopdrachten
- helpen van studenten bij scripties

Representatie:

- representatie van BHC in het werken met LJG-collegae en Liberal Judaism collegae
- naar 'buiten': radio-optredens, (redevoeringen en kaddisj bij) Sjtolpersteine, interviews, herdenkingsbijeenkomsten

Adviseren:

- van leden, niet-leden, verafstaanden, belangstellenden via mail

Divers:

- organiseren bouwen van de soeka
- inkopen

Diensten en vieringen

Maandelijks hebben we twee Kabbalat Shabbat diensten en één Shacharit dienst gehouden, meestal in de Uil, vier keer in de bovensjoel van de LJG (2 Kabbalat Shabbat diensten en 2 Shacharit diensten). Daarnaast is er ook elke maand een Tish gehouden bij één van de leden thuis en 6 meditatieve diensten bij Tamarah thuis.
We hebben dit jaar de 'participatorische' dienst weer in ere hersteld: een dienst waar zoveel mogelijk mensen een bijdrage aan leveren. We hebben op deze manier zowel een Shacharit (21 april) als Kabbalat Shabbat dienst (26 oktober) gehouden.

- Dinsdag 30 januari hielden we een Tu Bishvat seider in het Pintohuis, geleid door Marcella Levie
- Zondag 4 maart hebben we Purim gevierd; er is uit de megillah gelezen en gelajend (door Anneloes ter Horst), de kinderen hebben een presentatie gehouden onder leiding van Yael Peles
- Vrijdag 4 mei hebben we onze normale Kabbalat Shabbat dienst laten vooraf gaan door een Herdenkingsdienst, waar middels flyers buurtgenoten voor waren uitgenodigd. Blume Brecher las een eigen tekst voor en er was muziek uitgevoerd door Mathieu Polak en Anneloes ter Horst.
- Dinsdag 30 april hebben we een seider in een bomvolle Uil gehouden, geleid door Tamarah Benima met zang van Hannah Verhulst
- Zaterdag 19 mei hadden we een studie avond ter ere van Shavuot, vooraf gegaan door een potluck maaltijd, geleid door Tamarah Benima met bijdragen van José de Kwaadsteniet, Gideon Ben Avraham en Anneloes ter Horst.
- Op 25 mei hebben we een Kabbalat Shabat dienst gehouden, speciaal gericht op kinderen, vooraf gegaan door een pizza-maaltijd.
- Vrijdag 3 augustus was er weer veel belangstelling voor onze Pride Erev Shabbat dienst onder leiding van rabbijn-in-opleiding Peter Luyendijk met chazzanut van Jelle Zijlstra
- De Hoge Feestdagen zijn grotendeels geleid door onze eigen rabijn Tamarah Benima. Alleen op Rosh HaShanah-morgen moest zij de dienst leiden bij haar andere gemeente in het Noorden; deze dienst werd geleid door Jaqueline Brecher, Madelon wilms en Marcella Levie.
- Vrijdag 28 september hebben we een prachtige sukkah gebouwd op de binnenplaats voor de Uil. Het was een uiterst slimme constructie van bamboestokken met elastiekjes. Hij mocht blijven staan tot de L'dor vador–les op zondag 30 september.
- Zondag 30 september vierden we Erev Simchat Torah met Daniel Brecher en Alexandra Dawe als chatan en kallah
- Zondagmiddag 9 december hebben we de laatse dag Channukkah gevierd onder leiding van Tamarah Benima, met bijdrage van L'dor vador onder leiding van Gaby Schrijver.

We hadden Bar/ Bat Mitzvah diensten op 16 juni (Zahara Wilderom & Saskia Jelsma), 21 juli (Sarai Sternefeld) en 20 oktober (Lila Lindzon).

De reguliere diensten werden geleid door onze rabbijn Tamarah Benima, Marcella Levie, Jaqueline Brecher en Madelon Wilms; het chazzanoet hierbij werd verzorgd door, Jelle Zijlstra, Corinne Falch, Myriam Lypovski, Jessica Hennis, Anneloes ter Horst, Mira Sieval, en Alexander de Vries.
Derasjot werden behalve door de dienstleiders ook verzorgd door Stef Visjager, Jaqueline Brecher, Gideon Benavraham, Mathieu Polak, Anne Kransen, Harry Knot, José de Kwaadsteniet en Fred Sprenger.

Benot Mitsva in 2018

In 2018 werden de volgende meisjes Bat Mitsva:

1. Zohara Wilderom 16/6
2. Saskia Jelsma 16/6
3. Sarai Sternefeld 21/7
4. Lila Lindzon 21/10

Zij volgden grotendeels samen BM lessen bij Marcella thuis. Als leidraad voor de lessen gebruiken we het boek "De synagoge", de BHC siddoer en veel handouts. Er wordt gelernd over Torah, Tenach, Siddoer, geschiedenis, sjabbat en feestdagen. Er wordt geoefend met berachot en laaienen uit de Torah.
Alle kinderen moeten een "mitsva project" kiezen en daarover vertellen in hun derasha.

Alle vier de meisjes namen deel aan de Sjoa-dag, die ieder jaar in de Hollandsche Schouwburg en het Nationaal Holocaust Museum wordt georganiseerd.

De moeder van Lila, Dana Lindzon, begeleidde dit jaar een bijzonder project, n.l. het maken van een eigen tallit. In vier sessies werden de tallitot ontworpen, beschilderd en voorzien van tzitzit.

Zohara en Sarai waren in mei 2018 in Jeruzalem, waar ze samen met Marcella bij de Klaagmuur het *Shema Jisrael* gebed hebben gezegd en een speciale Bat Mitsva zegen hebben ontvangen.

Financiën

Het was een druk jaar voor mij als penningmeester. Met name het afronden en documenteren van afgesloten subsidies nam veel tijd in beslag. De nieuwe subsidie-aanvraag voor onze rabbijn genoemd *Rabbijn als motor en mentor van een inclusieve gemeente* is goed gekeurd. De inzet van het bestuur (bijzondere dank aan Channa) was in ieder geval niet voor niets.
En dan was er nog de "never ending story" van het nieuwe huurcontract met de SUS. Niet alleen ik maar ook de andere bestuursleden hadden er weken lang veel werk aan, overleg en zelf spoedberaad in Amsterdam. Ook deze periode kwam tot een goed einde, wij hebben een nieuwe huurovereenkomst gesloten en blijven met alle diensten en feesten in de Uil.
Maar er is ook een financiële tegenvaller. De beveiliging!
De overheid heeft de fysieke beveiliging bij joodse objecten terug gebracht naar alleen camerabewaking. Na overleg met BLEW is besloten dat wij op feesten extra beveiliging inhuren. Gelukkig hebben wij met BLEW goede afspraken kunnen maken en de kosten blijven enigszins beperkt. Pesach hebben wij voor het eerst een externe beveiliger ingehuurd, wie aanwezig was heeft de streng kijkende jonge man mogelijk opgemerkt.
Verder gaan wij voor Ledor Wador een andere locatie zoeken, dat is geen bezuiniging maar een maatregel om de veiligheid van de kinderen en de docenten te vergroten. Bovendien zijn er plannen een 2e docent aan te nemen, voor de lessen Ivriet. Het bestuur is het erover eens dat de kosten geen belemmering mogen zijn. Als de kinderen spelenderwijs Hebreeuws leren is dat van grote waarde en een basis voor het ontwikkelen van een joodse identiteit.
Al met al is de financiële situatie van BHC niet zorgwekkend, al constateer ik een behoorlijke terugloop van de ledencontributies. De contributies komen te vaak onregelmatig of te laat binnen. Het controleren van de betalingen is tijdintensief en beslist niet leuk. Verder valt op dat wij steeds minder contributies innen terwijl het ledentaal stijgt! Daarom gaan wij alle leden binnenkort een mail sturen met het verzoek de betalingen op basis van de contributieregeling te controleren en indien nodig aan te passen. Het zou mooi zijn als iedereen conform de contributieregeling en met automatische overschrijvingen zijn contributie kon betalen. Wij hebben het geld echt nodig!

Subsidies

Bij Maror is in 2018 opnieuw subsidie aangevraagd voor onze rabbijn, dit keer onder de titel *Rabbijn als motor en mentor van een inclusieve gemeente*. De subsidie is wederom toegekend. De motivatie klinkt als een mission statement voor de hele kille:

> Beit Ha'Chidush weet steeds beter vorm te geven aan de oorspronkelijke doelstelling van haar oprichting: een inclusieve joodse gemeente te zijn. Het is daarom van belang naar binnen toe de joodse identiteit te consolideren en naar buiten openheid te cultiveren. Bij voorkeur op een manier dat beide strevingen elkaar versterken. Het eerste willen we bereiken door ontwikkeling van bestaande expertise onder de leden, met name door liturgische, halachische en spirituele vorming te stimuleren.

Het tweede door outreach op verschillende fronten: naast de al bestaande speciale diensten willen wij met een 'reizende minjan' ongebonden joden en niet-joden in den lande kennis laten maken met positief beleefd Jodendom. Ook willen wij de stappen die gezet zijn om joods begraven voor 'vaderjoden' en gemengd gehuwden mogelijk te maken voortzetten. Onze rabbijn is daarbij de motor en de mentor, een onmisbare bron van kennis en van inspiratie.

Toen eind 2018 bekend werd dat er aanzienlijke bedragen te verdelen waren vanuit de zogenaamde "erfpachtgelden", is door onze voorzitteren enkele anderen keihard gewerkt om snel een aanvraag in te dienen. Als focus van de aanvraag is gekozen voor ons project Progressief Joods Begraven. We zijn nog in afwachting van de toekenning.

Chidushim

De teller van het lezersaantal van onze nieuwsbrief schommelde dit jaar rond de 450. Ruim de helft daarvan leest hem ook trouw. Terecht, want Maja Mischke heeft elke maand een knap stuk werk geleverd. Temidden van een rijkdom aan beeldmateriaal was altijd in één oogopslag te zien wat er de komende maand te doen was in Beit Ha'Chidush. De kolommen

werde regelmatig verrijkt met tips voor cultureel-joodse evenementen en elke maand werden de lezers getrakteerd op een vertaling van een modern Hebreeuws gedicht. Dit laatste werd afwisselend verzorgd door Marcella Levie en Channa Kistemaker.

Web presence

Door een wisselend aantal leden wordt zorg gedragen voor onze aanwezigheid op het web. Aan het begin van het jaar hielden Lucia van Eeden de website bij, vanaf april is dat door Channa Kistemaker waargenomen. Zij heeft het stokje op de valreep van het nieuwe bestuursjaar overgegeven aan Maja Mischke. Bob Newmark doet als vanouds de Facebook pagina.

Commissies

In 2018 waren diverse commissies actief die elk op hun eigen wijze bijdroegen aan ons bestaan, onze activiteiten, onze inhoudelijke ontwikkeling en dienstverlening aan onze leden. In **Bijlage 1** is een lijst opgenomen met de BHC-commissies en een korte samenvatting van hun activiteiten in 2018.

Gioer en gioeropleiding

De drie vrienden die sinds september 2016 het gioertraject (JBK) van de LJG volgden, zijn inmiddels actieve leden van beit Ha'Chidush. Formeel is de gioercursus die Rabbijn Tamarah Benima het afgelopen jaar is gestart geen activiteit van BHC, maar zij voorziet wel in de mogelijkheid voor een aantal vrienden (en leden) van onze kehilla om hun praktische en theoretische kennis van het Jodendom te vergroten en zich eventueel voor te bereiden op het uitkomen voor een Bet Din in Amsterdam of Londen.
Deze gioeropleiding biedt tevens aan verschillende van onze leden gelgenheid om hun vaak speicifieke kennis met anderen te delen.

Tsedaka Fonds

In januari 2014 werd het BHC Tsedaka Fonds opgericht. Leden, vrienden en derden kunnen continu aan dit fonds bijdragen. Het fonds is bedoeld om met name leden en vrienden in nood te ondersteunen.

Bijlage 1 Verslagen van de Commissies

Rituelencommissie

De rituelen commissie is in 2018 vier keer bijeen geweest.
Het werkt goed om met zowel dienstleiders, chazzanim, gabbaim en mensen die zich bezig houden met de organisatorische aspecten geregeld te overleggen over de diensten.
De commissie bestaat momenteel uit 14 leden.

Kiddoesjcommissie en Chagcommissie

De kiddoesjcommissie in 2018 is een fijne en gezellige groep, bestaande uit Daniël Lipsius, Nicky Bognar, Zira Roosendaal, Denise Dijkstra, Shevan van der Lugt, Annelies Seien de Leeuw (vanaf september), Jan (vanaf november) Marian Blom en Daniel Anadria (vanaf december).
De commissie had rond de zomer wat moeite vanwege vakanties en Tamarah en de coördinator hebben toen een aantal keer ingevallen, (waarvoor dank Tamarah).
Er was een idee om de taken wat uit te breiden tot sluit na een dienst maar voor sommigen is dat gewoon te laat en te belastend. Sinds er versterking is draait de commissie heel soepel.

De chag commissie bestond in 2018 eigenlijk niet. Het idee was dat er voor elk feest iemand zou zijn die verantwoordelijkheid voor de organisatie op zich zou nemen. Vervolgens zou de coördinator met de nodige informatie (draaiboeken) en alles overzien en coördineren. Helaas bleef het meestal uit dat er een hoofdverantwoordelijke was en waren er bijna geen draaiboeken. Met pesach verliep alles wel ongeveer volgens plan en dat werkte heel erg goed.
Voor het werven van vrijwilligers werden mensen persoonlijk benaderd en hielp het plaatsen van een oproep in de chidushim en voor grote chagiem ook in mededelingen bestuur. Alles kwam steeds op zijn pootjes terecht, maar het was voor de coördinator vaak tot te kort van tevoren niet duidelijk wat er moest gebeuren, met wie en hoeveel taken toch nog gedaan zouden moeten worden. Dit gold het meest bij de kleinere feestdagen.

Mijn indruk is dat er in 2019 langzaamaan wordt gewerkt aan een draaiboeken bestand en er wat eerder wordt begonnen met voorbereidingen van de chagiem.

Lidmaatschapscommissie

Leden van de commissie in 2018 waren Bob Newmark, Eveline Ledeboer en Marcella Levie. Jonathan Gill was voor korte tijd actief lid van de commissie, maar is passief lid geworden toen hij bestuursvoorzitter werd in Juli 2017. Madelon Wilms is er na de zomer bijgekomen.
In verschillende combinaties hebben wij met steeds twee personen gesprekken gevoerd met de kandidaten. Alle kandidaten zijn door het bestuur aanvaard als lid of vriend.
In 2018 hebben wij 7 leden en 2 vrienden mogen verwelkomen.

Kascommissie

De Kascommissie bestond dit jaar uit Fred Sprenger en Stef Visjager. De Kascommissie heeft na kennisname van de specificatie van inkomsten en uitgaven van onze vereniging gedurende het boekjaar 2018 aan de peningmeester en secretaris laen weten dat zij een en ander in orde bevonden hebben.

Sociale Commissie

De voornaamste aktiviteiten van de zorgcommissie in 2018 waren het sturen van kaarten aan zieken en een enkele keer ook om jonge ouders te feliciteren met hun kindje of om iemand te condoleren met overlijden van een dierbare.. Daarnaast is er mail kontakt geweest met zieken en herstellenden, waaruit ook een heel gezellig mailkontakt resulteerde met een tijdelijk in het buitenland rondtrekkend BHC lid. Incidenteel is iemand ook thuis bezocht. Leden van de Sociale Commissie zijn Mira Sieval en Jessica Hennis.

Juridische Commissie

De Juridische Commissie, bestaande uit Madelon Wilms, Barteline Swildens en Harry Gase, heeft zich in 2018 samen met de commissie 'Joods Begraafveld', bestaande uit Bestuurslid Tilly Kooi-Sacksioni en rabbijn Tamarah Benima, uitsluitend bezig gehouden met de voortgang van het project om op de Nieuwer Oosterbegraafplaats in Amsterdam een 'Joods Begraafveld' te realiseren. De progressie in dit project is succesvol: een deel van vak 55 wordt voor begraven volgens joodse normen ingericht. Voor de op te richten, aparte Stichting 'Gan Chaïm' zijn Statuten en een Reglement in de maak.

Ledor wador

Van januari 2018 tot half juli 2018 heeft Yael Peles de Ledor Wador kinderen les gegeven, geassisteerd door Yaffa Cohen. Zij zijn allebei gestopt.

Vanaf augustus 2018 heeft Gaby Schrijver de leiding van de Ledor Wador kinderen. Zij wordt hierbij geassisteerd door Maja Mischke en Daniël Lipsius. Er zijn 24 kinderen ingeschreven. De kinderen krijgen les in Ivriet met de methode “Hoi ik lees Ivriet”. De kinderen hebben het verhaal van Jonah uitgebeeld ’s middags op Jom Kippoer. Met Soekot hebben de kinderen leren sjokkelen in de Soeka op het plein voor de sjoel. Naar aanleiding van het verhaal van Abraham uit de Tora is de mitswa van gastvrijheid (hachnasat orchiem) uitgelegd. Op 2 november 2018 was de kinderdienst, geleid door rabbijn Tamarah, waar de kinderen de hoofdrol hebben. Met Chanoeka hebben de kinderen allemaal een Chanoekia gemaakt. De geschiedenis van de buurt en van de Uilenburgersjoel is verteld. Ook de mitswa van tsedaka en waar geef je tsedaka aan is aan de orde gekomen. Aan het einde van de les zingen de kinderen, samen met hun ouders, die er het laatste deel bij zijn, uit de Sjiron.

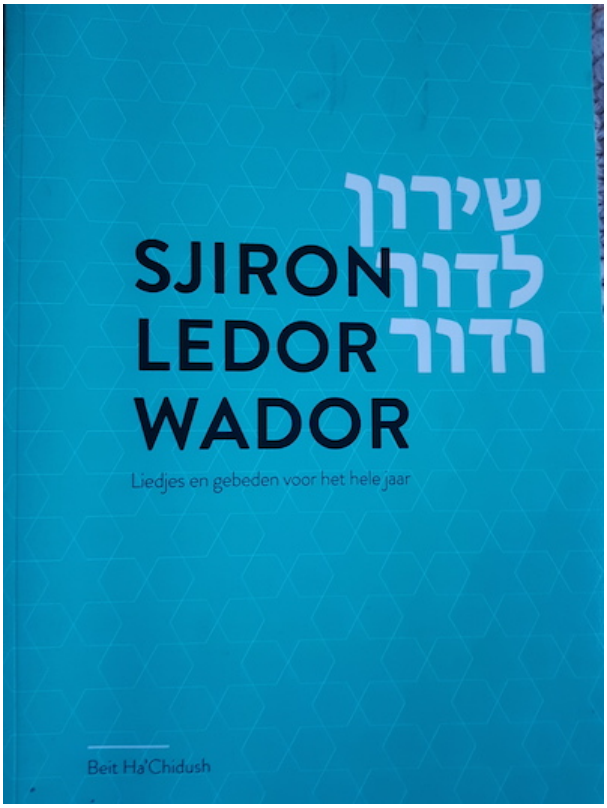

Amsterdam, 16 juni 2019

Channa Kistemaker (redactie)

Copyright foto's: Bob Newmark en Marcella Levie